

POSTANOWIENIE

10 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 10 grudnia 2024 r. w Warszawie
zażalenia R. G.

na postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna

z 20 czerwca 2024 r., I CSK 2958/23,

w sprawie z powództwa R. G.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w Gliwicach,

Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w Gliwicach

o zapłatę,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 czerwca 2024 r. Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odmowie przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej R. G. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 28 grudnia 2022 r. oraz obciążył skarżącego powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów postępowania kasacyjnego.

Powód zaskarżył postanowienie Sądu Najwyższego zażaleniem, w którym zarzucił naruszenie art. 100 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie. Zażalenie zostało sporządzone osobiście. Powód nie wykazał, ani też nie podejmował prób wykazania, że spełnia wymagania przewidziane w art. 87¹ § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne.

Wyczerpujący i zamknięty katalog zażaleń do Sądu Najwyższego został zawarty w art. 394¹ k.p.c. Zgodnie z tym przepisem zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje jedynie w trzech przypadkach: na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną, na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 394¹ §1 k.p.c.) oraz w przypadku uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 394¹ §1¹ k.p.c.). Oznacza to, że zażalenie wniesione do Sądu Najwyższego w jakimkolwiek innym przypadku należy uznać za niedopuszczalne.

Analogiczne stanowisko Sąd Najwyższy zajmował już w postanowieniach z 5 marca 2020 r. (III PO 8/19, niepubl.), z 8 sierpnia 2017 r. (II PZ 21/17, niepubl.), z 22 listopada 2017 r. (II UO 16/17, niepubl.), w których rozstrzygnął wprost, że nie można skutecznie składać zażaleń na postanowienie Sądu Najwyższego wydane w przedmiocie odmowy przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego. Pogląd ten Sąd Najwyższy powtórzył po wejściu w życie nowelizacji przepisów Kodeksu postępowania cywilnego dotyczących zażaleń w postanowieniach z 23 kwietnia 2021 r. (I CSK 318/20) oraz z 29 kwietnia 2022 r. (III CZ 127/22).

Ponadto zażalenie podlegało odrzuceniu ze względu na złożenie go osobiście przez powoda, z pominięciem wymagań przewidzianych w art. 87¹ k.p.c.

Celem przymusu adwokacko-radcowskiego (art. 87¹ k.p.c.), który obejmuje także wniesienie zażalenia na postanowienie sądu odrzucające skargę kasacyjną, jest zapewnienie wniesionemu środkowi zaskarżenia odpowiedniego poziomu merytorycznego. Sporządzenie zażalenia osobiście przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia zażalenia *a limine* bez uprzedniego wzywania do uzupełnienia tego braku. Pisma procesowe sporządzone z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. podlegają – w zależności od ich charakteru albo zwrotowi bez wezwania do usunięcia braków (art. 130 § 5 k.p.c.), albo - na zasadach ogólnych

i również bez wdrażania procedury naprawczej - odrzuceniu, jako niedopuszczalne, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. (skarga kasacyjna) lub na podstawie tych samych przepisów w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. (zażalenie).

Nieusuwalność wady zażalenia, polegającej na jego wniesieniu przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej, która skutkuje koniecznością odrzucenia zażalenia bez możliwości jej sanowania została potwierdzona w licznych judykatach Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienia SN z 13 lipca 2022 r., III CZ 229/22; z 14 czerwca 2022 r., III CZ 197/22; z 24 marca 2022 r., III CZ 120/22).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odrzucił zażalenie na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

l.n

r.g.